

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI
MIASTA OLSZTYNA**

OLSZTYN grudzień 2013

WSTĘP

Obowiązek sporządzenia raz na cztery lata gminnego programu opieki nad zabytkami wynika z przepisu art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Przepis ten formułuje podstawowe cele programu, określa tryb ich sporządzania, uchwalania, podawania do publicznej wiadomości oraz ewaluacji.

Zadaniem gminnego programu opieki nad zabytkami jest określenie priorytetów gminy w odniesieniu do własnego dziedzictwa kulturowego, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań oraz wskazanie instrumentów niezbędnych do realizacji tej polityki w okresie czteroletnim. Sprawozdanie z realizacji programu Prezydent przedkłada Radzie Miasta.

Program opieki nad zabytkami Miasta Olsztyna sporządzony w 2006 r. i obejmujący okres od 2007 do 2010 r. przyjęty został przez Radę Miasta Olsztyn uchwałą nr LXIX/877/06 z dnia 25 października 2006 r. Przyjęto w nim następujące priorytety, w ramach których zrealizowano konkretne zadania i działania:

- I. Stworzenie gminnego systemu ochrony dziedzictwa kulturowego poprzez zapewnienie warunków organizacyjnych i finansowych umożliwiających sprawowanie skutecznej opieki nad substancją zabytkową oraz właściwe utrzymanie i zagospodarowanie obiektów zabytkowych.
- II. Dokumentowanie i badanie zasobu zabytkowego na terenie miasta.
- III. Poprawa stanu obszarów historycznych oraz nadanie wyższego standardu przestrzeniom publicznym miasta.
- IV. Praktyczne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego dla wykreowania produktu turystycznego.
- V. Popularyzacja i edukacja w zakresie ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym.

Podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy jest ewidencja zabytków. Na skutek zmiany ustawy o ochronie zabytków, która nastąpiła w czerwcu 2010 r. status gminnej ewidencji zabytków uległ zmianie. Okres od roku 2010 do 2012 był przejściowy dla tworzenia ww. ewidencji. W grudniu 2010 r. Warmińsko- Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków przekazał Prezydentowi Olsztyna

wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków do scalenia ich w formie gminnej ewidencji zabytków, którą Prezydent Miasta prowadzi w formie kart adresowych. Na tej podstawie do grudnia 2012 r. Prezydent Olsztyna zaktualizował karty adresowe zabytków nieruchomych Olsztyna. Sprawozdanie obejmuje lata od 2007 do 2013 i uwzględnia okres przejściowy, w którym realizowane były zadania programu obejmującego lata 2007-2010.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE OPIEKI NAD ZABYTKAMI

I. Stworzenie gminnego systemu ochrony dziedzictwa kulturowego poprzez zapewnienie warunków organizacyjnych i finansowych umożliwiających sprawowanie skutecznej opieki nad substancją zabytkową oraz właściwe utrzymanie i zagospodarowanie obiektów zabytkowych.

I.1. Realizacja zadań zleconych z zakresu właściwości wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Działanie systemowe to podjęcie komplementarnych zadań, których realizacja prowadzi do ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego. Do działań systemowych zaliczyć należy przejęcie przez Gminę Olsztyn kompetencji wojewódzkiego konserwatora zabytków z zakresu ochrony zabytków na podstawie art. 96 ust. 2. ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, który dopuszcza powierzenie w drodze porozumienia prowadzenie niektórych spraw z zakresu swojej właściwości, w tym wydawanie decyzji administracyjnych gminom i powiatom.

Na terenie Olsztyna ustawowe zadania z zakresu ochrony zabytków realizowane były na podstawie następujących porozumień zawartych pomiędzy Prezydentem Olsztyna a Wojewodą Warmińsko-Mazurskim:

- porozumienie w sprawie przekazania do prowadzenia Gminie Olsztyn zadań z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, należących do właściwości administracji rządowej, zawarte w dniu 12 stycznia 2005 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Prezydentem Miasta Olsztyn

- porozumienie zawarte w Olsztynie w dniu 27 stycznia 2009 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Olsztyn, dotyczące powierzenia Gminie Olsztyn spraw z zakresu właściwości Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wraz z późniejszymi zmianami.

W imieniu Prezydenta Olsztyna zadania te wykonuje Miejski Konserwator Zabytków, który kieruje Biurem Miejskiego Konserwatora Zabytków – komórką organizacyjną Urzędu Miasta Olsztyna, złożoną z osób przygotowanych zawodowo do realizowania zadań z zakresu ochrony zabytków. Umożliwia to zapewnienie działań nadzorczych nad działaniami podejmowanymi przez właścicieli lub posiadaczy obiektów zabytkowych, które prowadzą do pełniejszej i skuteczniejszej opieki nad lokalnym dziedzictwem kulturowym.

W ramach wykonywania zadań zleconych najwięcej prowadzonych spraw dotyczyło:

- 1) wydawania decyzji administracyjnych - na podstawie art. 36 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami - na działania w zabytkach wpisanych do rejestru zabytków;
- 2) wydawania zaleceń konserwatorskich;
- 3) prowadzenia działań nadzorczych w zabytkach wpisanych do rejestru zabytków;
- 4) wydawania opinii konserwatorskich dla zabytków niewpisanych do rejestru zabytków.

1.2. Realizacja zadań własnych gminy

1.2.1. Dotacje z budżetu Miasta udzielane właścicielom zabytków

Działaniem systemowym, komplementarnym do nadzorczych działań administracyjnych, jest realizacja działań pomocowych dla właścicieli lub posiadaczy obiektów zabytkowych, stanowiących niejako rekompensatę zwiększonego zakresu obowiązków, nałożonych na nich ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Możliwość taką daje art. 96 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, który jest podstawą udzielania przez samorządy dotacji celowych na działania przy zabytkach podmiotom spoza sektora finansów publicznych. Realizację tego działania umożliwia uchwała Nr XXVIII/507/12 Rady Miasta Olsztyna z dnia 31 października 2012 r. *w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków usytuowanym na terenie miasta Olsztyna* (poprzednia podstawa: uchwała nr XLVIII/648/05 Rady Miasta Olsztyn z dnia 24 sierpnia 2005 r. *w sprawie przyznawania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i*

roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków usytuowanym na terenie miasta Olsztyn oraz trybu ich rozliczania i zasad kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji, zmieniona uchwałą nr XXV/305/08 Rady Miasta Olsztyn z dnia 23 kwietnia 2008 r.).

W latach 2007 – 2013 z budżetu Gminy Olsztyn udzielono na powyższej podstawie pomocy finansowej w następującym zakresie:

- w 2007 r. udzielono dofinansowania w wysokości **1 900 041 zł** dla następujących podmiotów: wspólnoty mieszkaniowe (29), parafie i inne organizacje kościelne (7), stowarzyszenia (3), osoby fizyczne (2). Rodzaj dofinansowanych prac to: badania i dokumentacje konserwatorskie, roboty budowlane (remonty dachów, izolacje przeciwwilgociowe, remonty schodów), prace konserwatorskie wyposażenia kościołów, prace remontowo-konserwatorskie (elewacje, klatki schodowe).
- w 2008 r. udzielono dofinansowania w wysokości **889 021 zł** dla następujących podmiotów: wspólnoty mieszkaniowe (25), parafie (5), stowarzyszenia (1). Rodzaj dofinansowanych prac to: badania i dokumentacje konserwatorskie, roboty budowlane (remonty dachów, izolacje przeciwwilgociowe, remonty schodów), prace konserwatorskie wyposażenia kościołów, prace remontowo-konserwatorskie (elewacje, klatki schodowe).
- w 2009 r. udzielono dofinansowania w wysokości **787 544 zł** dla następujących podmiotów: wspólnoty mieszkaniowe (21), parafie i inne organizacje kościelne (6), osoby fizyczne (1). Rodzaj dofinansowanych prac to: badania i dokumentacje konserwatorskie, roboty budowlane (remonty dachów, izolacje przeciwwilgociowe), prace remontowo-konserwatorskie (elewacje, klatki schodowe), prace konserwatorskie wyposażenia kościołów, prace związane z odtworzeniem stolarki okiennej na wzór okien historycznych.
- w 2010 r. udzielono dofinansowania w wysokości **937 355 zł** dla następujących podmiotów: wspólnoty mieszkaniowe (27), parafie i inne organizacje kościelne (4), stowarzyszenia (2). Rodzaj dofinansowanych prac to: badania i dokumentacje konserwatorskie, roboty budowlane (remonty dachów, izolacje przeciwwilgociowe), prace remontowo-konserwatorskie (elewacje), prace konserwatorskie przy wyposażeniu kościołów.
- w 2011 r. udzielono dofinansowania w wysokości **871 054 zł** dla następujących podmiotów: wspólnoty mieszkaniowe (29), parafie i inne organizacje kościelne (3),

stowarzyszenia i inne organizacje (1), osoby fizyczne (1). Rodzaj dofinansowanych prac to: badania i dokumentacje konserwatorskie, roboty budowlane (dachy, izolacje), prace remontowo-konserwatorskie (elewacje, stolarka okienna), prace konserwatorskie wyposazenia kościołow.

- w 2012 r. udzielono dofinansowania w wysokości **287 514 zł** dla następujących podmiotów: wspólnoty mieszkaniowe (2), parafie i inne organizacje kościelne (2). Rodzaj dofinansowanych prac to: prace remontowo-konserwatorskie (elewacje), prace konserwatorskie we wnętrzu kościoła.
- W 2013 r. udzielono dofinansowania w wysokości **490 144 zł** dla następujących podmiotów: wspólnoty mieszkaniowe (10), parafie i inne organizacje kościelne (2), osoby fizyczne (2) Rodzaj dofinansowanych prac to: dokumentacje konserwatorskie, roboty budowlane (dach, balkony), prace remontowo-konserwatorskie (elewacje, stolarka okienna, klatka schodowa), prace konserwatorskie we wnętrzu kościoła.

Wykaz zabytków i zadań, które uzyskały pomoc finansową samorządu Olsztyna:

2007 r.

- św. Barbary 4 - wykonanie dokumentacji konserwatorskiej elewacji;
- M. Curie-Skłodowskiej 15 - wykonanie izolacji przeciwwilgociowej;
- Dąbrowszczaków 4 - wykonanie remontu dachu;
- Dąbrowszczaków 15 - wykonanie remontu schodów wejściowych;
- Chrobrego 7 - wykonanie izolacji przeciwwilgociowej poziomej;
- Grunwaldzka 1 - wykonanie ekspertyzy stanu technicznego;
- Grunwaldzka 7 - wykonanie remontu dachu i elewacji frontowej;
- Grunwaldzka 29 - wykonanie badań stratygrafii nawarstwień malarskich klatki schodowej;
- ul. Grunwaldzka 39 – wykonanie remontu dachu;
- Jagiellońska 19 - wykonanie remontu klatki schodowej w budynku;
- Jagiellońskiej 25 - wykonanie izolacji pionowej fundamentów od strony fasady budynku;
- Knosaty 7 - wykonanie remontu dachu;
- Mazurska 6 - wykonanie remontu dachu;
- Mazurska 15 - wykonanie remontu klatki schodowej;
- Okrzei 22 - wymiana stolarki otworowej na klatce schodowej oraz wykonanie remontu klatki schodowej wraz z renowacją drzwi wejściowych w budynku;
- Sienkiewicza 11 - wykonanie badań stratygrafii nawarstwień malarskich klatki schodowej;
- Partyzantów 5 – wykonanie dokumentacji konserwatorskiej elewacji;
- Warszawska 111 - wykonanie dokumentacji konserwatorskiej; wykonanie remontu schodów;
- Warszawska 95 - wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;
- Wyzwolenia 9 - wykonanie izolacji pionowej ścian fundamentowych;
- Warmińska 5 - wykonanie remontu klatki schodowej;
- Partyzantów 16 - wykonanie badań stratygrafii nawarstwień malarskich elewacji;
- Ratuszowa 6 - wykonanie izolacji przeciwwilgociowej od strony elewacji podwórzowej;
- Pl. Bema 4/4a - wykonanie remontu dachu oraz badań konserwatorskich dwóch klatek schodowych;
- Warmińska 5/8 - wymiana dwóch sztuk stolarki okiennej od strony elewacji frontowej w lokalu nr 8;
- Żeromskiego 6 - wykonanie inwentaryzacji stolarki okiennej i drzwiowej na klatce schodowej;

- Żeromskiego 10 - wykonanie inwentaryzacji konserwatorskiej stolarki okiennej i drzwiowej na klatce schodowej oraz wykonanie badań stratygrafii nawarstwień malarskich klatki schodowej;
- Żeromskiego 35 - wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;
- Żeromskiego 38 - wykonanie badań stratygrafii nawarstwień malarskich klatki schodowej;
- Żeromskiego 39 - wykonanie remontu dachu;
- kościół p.w. NSPJ - prace remontowe dachów oraz konserwacja okna witrażowego;
- kościół p.w. św. Józefa - prace konserwatorskie ołtarza bocznego;
- kościół Ewangelicko–Augsburski - prace konserwatorskie prospektu i instrumentu organowego;
- kościół p.w. św. Józefa - prace konserwatorskich ołtarza bocznego;
- katedra św. Jakuba - wykonanie prac konserwatorskich w obrębie dużego chóru oraz w dawnej kaplicy chrzcielnej;
- kościół p.w. Matki Boskiej Różańcowej - wykonanie prac konserwatorskich wyposażenia ruchomego (empora, balustrada ołtarzowa);
- kościół p.w. św. Wawrzyńca - wykonanie dokumentacji konserwatorskiej; wykonanie zabezpieczających prac konserwatorskich średniowiecznych malowideł w prezbiterium;
- Stowarzyszenie Wspólnota Kulturowa „Borussia” - wykonanie projektu odtworzenia kompozycji wnętrz w budynku przy ul. Zyndrama z Maszkowic 2; wykonanie prac budowlanych i konserwatorskich przy kopule w budynku;
- Stowarzyszenie „Pomoc Dzieciom” Archiprezbiteriatu Olsztyńskiego przy Domu dziennego pobytu dziecka „Arka” - wykonanie remontu dachu budynku przy ul. Niepodległości 85;
- Warmińsko-Mazurska Agencji Rozwoju Regionalnego - wykonanie badań konserwatorskich elewacji w budynku przy Pl. Bema 3.

2008 r.

- pl. Bema 4/4a - prace konserwatorskie w sieniach dwóch klatek schodowych – I etap;
- Dąbrowszczaków 5 - remont dachu;
- Dąbrowszczaków 18 - prace remontowo-konserwatorskie elewacji frontowej;
- Dąbrowszczaków 31/Mazurska 8 - prace remontowe dwóch klatek schodowych; izolacja pionowa ścian piwnic od strony ul. Dąbrowszczaków;
- Grunwaldzka 1 - prace remontowo-konserwatorskie elewacji;
- Grunwaldzka 4 - remont dachu;
- Jagiellońska 3 - remont dachu;
- Jagiellońska 25 - badania stratygrafii nawarstwień malarskich na elewacjach i stolarcie otworowej;
- Knosały 7 - badania stratygrafii nawarstwień malarskich elewacji wraz z programem prac;
- Kraszewskiego 6 - remont dachu;
- Mazurska 7 - prace remontowo-konserwatorskie klatki schodowej;
- Mickiewicza 3 - izolacja pionowa ścian piwnic od strony ulicy i podwórka;
- Mickiewicza 33 - prace remontowo-konserwatorskie na klatce schodowej;
- Mochnackiego 5 - wzmocnienie stropu nad piwnicą; badania stratygrafii nawarstwień malarskich klatki schodowej i elewacji wraz z programem prac; konserwatorska inwentaryzacja rysunkowo-pomiarowej schodów na klatce schodowej;
- Nowowiejskiego 3 - badania stratygrafii nawarstwień malarskich elewacji wraz z programem prac;
- Sienkiewicza 11 - remont dwóch klatek schodowych;
- Warmińska 21 - remont schodów drewnianych wraz z balustradami tralkowymi;
- Warmińska 22 - remont dachu;
- Warszawska 41 - badania stratygrafii nawarstwień malarskich elewacji i klatki schodowej;
- Wyzwolenia 7 - remont dachu;
- Wyzwolenia 32 - prace remontowo-konserwatorskie fasady i konserwacja stolarki drzwiowej;
- Żeromskiego 1 - renowacja elewacji frontowej; izolacja ścian fundamentowych;
- Żeromskiego 12 - inwentaryzacja pierwotnej stolarki okiennej i drzwiowej z klatki schodowej;
- Żeromskiego 32 - badania stratygrafii nawarstwień malarskich klatki schodowej;
- Żeromskiego 40 - remont klatki schodowej;

- kościół p.w. św. Wawrzyńca - odkrycie i wykonanie konserwatorskich prac zabezpieczających malowideł na ścianie północnej;
- Parafia Rzymskokatolickiej p.w. św. Jakuba - prace konserwatorsko-remontowe elewacji Kaplicy Jerozolimskiej przy ul. Grunwaldzkiej;
- kościół p.w. NSPJ - prace konserwatorskie jednego okna witrażowego;
- Parafia Kościoła Polskokatolickiego p.w. MB Wniebowziętej - dokumentacja konserwatorska Kaplicy Cmentarnej przy al. Wojska Polskiego 3;
- kościół p.w. Matki Boskiej Różańcowej - dokończenie prac konserwatorskich empyry z kościoła p.w. MB Różańcowej przy ul. Żniwnej 7;
- Stowarzyszenie „Borussia” - prace konserwatorskie związane z rekonstrukcją mozaik w „Sali Pożegnań” w budynku przy ul. Zyndrama z Maszkowic 2 .

2009 r.

- Dąbrowszczaków 26 - prace remontowo-konserwatorskie elewacji frontowej
- Dąbrowszczaków 34 - prace remontowe klatki schodowej;
- Dąbrowszczaków 35-36 - rekonstrukcja stolarki okiennej – klatka schodowa w oficynie;
- Grunwaldzka 39 - wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;
- Jagiellońska 3 - renowacja elewacji frontowej;
- Kętrzyńskiego 2-4 - remont dachu;
- Kościuszki 23 – wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;
- 11 Listopada 11- wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;
- 11 Listopada 13 – wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;
- Mazurska 7/2 - odtworzenie stolarki okiennej;
- Mickiewicza 3 - renowacja elewacji frontowej;
- Nowowiejskiego 3 - prace remontowo-konserwatorskie elewacji frontowej;
- Partyzantów 5 - prace remontowo-konserwatorskie elewacji; izolacje przeciwwilgociowe;
- Partyzantów 16 - prace remontowo-konserwatorskie klatki schodowej;
- Ratuszowa 3 - remont dachu;
- Samulowskiego 6 - wymiana okien na klatce schodowej;
- Curie-Skłodowskiej 14 - remont dachu;
- Warszawska 2 - remont dachu;
- Warszawska 28 - wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;
- Warszawska 95 - remont dachu;
- Żeromskiego 1 - wykonanie dokumentacji konserwatorskiej dla klatki schodowej;
- św. Barbary 4 - odtworzenie stolarki okiennej;
- kościół p.w. św. Józefa - prace konserwatorskie ambony;
- kościół p.w. NSPJ - prace konserwatorskie okna witrażowego i drzwi;
- Parafia Kościoła Polskokatolickiego p.w. MB Wniebowziętej - remont dachu Kaplicy Cmentarnej przy al. Wojska Polskiego 3;
- Zakon Braci Mniejszych - Franciszkanów remont dachu domu zakonnego przy ul. Wyspiańskiego 4;
- kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej - prace konserwatorskie empyry.

2010 r.

- Dąbrowszczaków 19 - renowacja elewacji; izolacja przeciwwilgociowa;
- Grunwaldzka 23 - remont dachu;
- Grunwaldzka 31 - izolacja przeciwwilgociowa od strony podwórka;
- Jagiellońska 3 - izolacja przeciwwilgociowa;
- Jagiellońska 6/Okrzei 28 - remont dachu;
- Kopernika 9 - remont dachu;
- Region Warmińsko-Mazurski NSZZ „Solidarność” - remont dachu budynku przy ul. Kopernika 13;
- Kościuszki 21 - remont dachu;

- Kościuszki 54 - prace remontowo-konserwatorskie elewacji frontowej; izolacje przeciwwilgociowe;
- Mazurska 7a - izolacja przeciwwilgociowa;
- Mazurska 15 - badania konserwatorskie elewacji;
- Mickiewiczza 13 - badania konserwatorskie elewacji i klatki schodowej;
- Mickiewiczza 31/31a - izolacja pionowa od strony podwórka i bramy przejazdowej;
- Mochnackiego 3 - badania konserwatorskie elewacji, stolarki otworowej i klatki schodowej;
- Okopowa 10 - remont dachu;
- Okrzei 25/25ab - prace remontowo-konserwatorskie elewacji;
- Partyzantów 69 - badania klatki schodowej wraz z opracowaniem programu prac konserwatorskich;
- Partyzantów 74 - badania konserwatorskie elewacji;
- Partyzantów 76 - uzupełniające badania konserwatorskie klatki schodowej;
- Sarnowskiego 3 - izolacja przeciwwilgociowa;
- Skłodowskiej-Curie 9 - prace konserwatorsko-remontowe elewacji frontowej;
- Warmińska 6 - izolacja przeciwwilgociowa od strony podwórka i bramy przejazdowej;
- Warmińska 8 - remont balkonów;
- Warmińska 22 - badania konserwatorskie elewacji;
- Warszawska 8 - remont dachu
- Warszawska 42 - wzmocnienie ścian i fundamentów; badania konserwatorskie elewacji i klatki;
- Warszawska 111 - remont dachu;
- kościół p.w. św. Józefa - prace konserwatorskie 3 drzwi wejściowych;
- kościół p.w. NSPJ - prace konserwatorskie drzwi wejściowych zewnętrznych
- kościół p.w. Matki Boskiej Różańcowej - dokończenie prac konserwatorskich empyry; prace konserwatorskie przy barokowym reliefie „5 Ran Chrystusa” z wyposażenia kościoła;
- kościół p.w. św. Wawrzyńca - konserwacja techniczna stropu; wykonanie rozwarstwienia historycznego wnętrza wraz z wizualizacją, aranżacja wnętrza w oparciu o wyniki badań architektonicznych i konserwatorskich, propozycja aranżacji średniowiecznych malowideł;
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Arka” - izolacja przeciwwilgociowa (pionowa) w budynku przy ul. Niepodległości 85.

2011 r.

- Dąbrowszczaków 4 - prace remontowo-konserwatorskich klatki schodowej;
- Dąbrowszczaków 15 - prace remontowo-konserwatorskich klatki schodowej;
- Grunwaldzka 31 - dokumentacja konserwatorska – badania stratygrafii nawarstwień malarskich elewacji, stolarki okiennej i drzwiowej oraz dwóch klatek schodowych;
- Kajki 8 - remont dachu;
- Knosały 7 - prace remontowo-konserwatorskie elewacji; izolacja przeciwwilgociowa;
- Region Warmińsko-Mazurski NSZZ „Solidarność” - izolacje przeciwwilgociowe, osuszanie piwnic; remont schodów wejściowych w budynku przy ul. Kopernika 13;
- Kościuszki 22 - remont dachu;
- Linki 5 - izolacja przeciwwilgociowa;
- Mazurska 3 - dokumentacja konserwatorska – badania stratygrafii nawarstwień malarskich elewacji wraz z opracowaniem programu prac konserwatorskich;
- Mazurska 7 - izolacje przeciwwilgociowe;
- Mickiewiczza 7 - badania stratygrafii nawarstwień malarskich elewacji, stolarki okiennej i drzwiowej;
- Mickiewiczza 17 - prace konserwatorskie 3 szt. stolarki drzwiowej; badania stratygrafii nawarstwień malarskich klatek schodowych;
- Mrongowiusza 10 ab - badania stratygrafii nawarstwień malarskich elewacji frontowej;
- Partyzantów 73 - badania stratygrafii nawarstwień malarskich dwóch klatek schodowych;
- Partyzantów 74 - remont dachu;
- Piętnego 23 - badania stratygrafii nawarstwień malarskich elewacji i klatki schodowej;
- Pułaskiego 3/3 - renowacja stolarki okiennej i drzwi balkonowych;
- Pułaskiego 3 - izolacje przeciwwilgociowe;
- Pułaskiego 4 - renowacja elewacji frontowej; remont dachu;

- Ratuszowa 7 - badania stratygrafii nawarstwień malarskich elewacji i stolarki otworowej;
- Samulowskiego 6 - prace konserwatorskie drzwi wejściowych;
- Warmińska 4-4a - remont klatki schodowej;
- Warmińska 26 - badania stratygrafii nawarstwień malarskich elewacji i stolarki otworowej;
- Warszawska 42 - remont dachu;
- Warszawska 111 - renowacja drzwi wejściowych;
- Wojska Polskiego 60 - remont dachu;
- Wyzwolenia 8 - remont dachu;
- Żeromskiego 2 - badania stratygrafii nawarstwień malarskich elewacji i klatki schodowej;
- Żeromskiego 9 - badania stratygrafii nawarstwień malarskich klatek schodowych;
- Żeromskiego 35 - izolacje przeciwwilgociowe;
- Żeromskiego 40 - remont elewacji frontowej i podwórzowej;
- katedra św. Jakuba - prace konserwatorskie fragmentów elewacji;
- kościół p.w. NMP Królowej Polski (kościół garnizonowy) - konserwacja prospektu organowego;
- kościół p.w. św. Wawrzyńca – prace konserwatorskie ściany południowej we wnętrzu kościoła.

2012 r.

- Mazurska 13-13a - remont elewacji frontowej wraz z balkonami;
- Mazurska 15 – remont elewacji wraz z balkonami; izolacja przeciwwilgociowa (pionowa);
- katedra św. Jakuba - prace konserwatorskie szczytu elewacji północnej;
- kościół p.w. św. Wawrzyńca - prace konserwatorskie ściany północnej we wnętrzu kościoła.

2013 r.

- św. Barbary 2 i 3 - badania konserwatorskie stratygrafii nawarstwień malarskich elewacji, ścian wewnętrznych i stolarki;
- Grunwaldzka 3/2 - prace konserwatorskie i restauratorskie 3 szt. stolarki okiennej, 1 szt. drzwi balkonowych i drzwi wejściowych;
- Grunwaldzka 31 - prace konserwatorsko-remontowe elewacji;
- Jagiellońska 31 - remont elewacji frontowej;
- Okopowa 12 - prace konserwatorskie i restauratorskie stolarki otworowej na klatce schodowej;
- Okrzei 22a - rekonstrukcja stolarki okiennej na klatce schodowej;
- Partyzantów 73 - remont dachu;
- Partyzantów 76 - remont balkonów; prace konserwatorskie balustrad balkonowych;
- kapliczka przydrożna przy ul. Pstrowskiego 37 - program prac konserwatorskich kapliczki;
- Warszawska 42 - prace konserwatorsko-remontowych elewacji; remont schodów wejściowych;
- Warszawska 111 - prace konserwatorsko-remontowe elewacji budynku; izolacja przeciwwilgociowa (pionowa) od strony podwórka i ścian szczytowych;
- Żeromskiego 35 - remont balkonów;
- kościół p.w. NSPJ - prace remontowe dachu prezbiterium; prace konserwatorskie detali architektonicznych wschodniego szczytu dachu głównego oraz wież F i G kościoła;
- kościół p.w. św. Wawrzyńca - prace konserwatorskie ściany zachodniej we wnętrzu kościoła.

1.2.2. Pomoc finansowa z budżetu Miasta udzielana Samorządowi Województwa

W okresie sprawozdawczym, na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, udzielono pomocy finansowej Samorządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego na następujące prace i dokumentacje:

2007 r.

223 742 zł - prace restauratorskie fragmentu średniowiecznego zamkowego muru obronnego usytuowanego w obrębie olsztyńskiego amfiteatru, z związku z realizacją inwestycji miejskiej polegającej na przebudowie amfiteatru.

2008 r.

288 000 zł - prace restauratorskie odcinka murów obronnych zamku, usytuowanego w bezpośrednim sąsiedztwie amfiteatru przylegającego do działki nr 119/4 obr. 64; prace restauratorskie odcinka murów obronnych zamku wraz z basztą usytuowanych w Parku Podzamcze.

2011 r.

64 000 zł - dokumentacja badawczo-projektowa dla remontu północnego i zachodniego odcinka murów obronnych olsztyńskiego zamku oraz remontu dachu skrzydła południowego zamku.

2012 r.

465 000 zł - wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych północnego odcinka muru obronnego olsztyńskiego zamku.

1.2.3. Lista ważniejszych inwestycji przeprowadzonych od roku 2007 w zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, usytuowanych w granicach administracyjnych Olsztyna. W wykazie umieszczono inwestycje finansowane ze środków własnych właścicieli zabytków oraz zrealizowane przy udziale środków z budżetu miasta oraz współfinansowanych ze środków UE, ze względu na to, że ze strony formalnej, organizacyjnej i nadzorczej w inwestycjach tych uczestniczył Miejski Konserwator Zabytków.

- Dąbrowszczaków 2
- Dąbrowszczaków 12
- Dąbrowszczaków 18
- Dąbrowszczaków 19
- Dąbrowszczaków 26
- Dąbrowszczaków 28
- Grunwaldzka 1
- Grunwaldzka 7
- Grunwaldzka 31
- Grunwaldzka 33
- Jagiellońska 3
- Knosąły 7
- Knosąły - tartak
- Kościuszki 54
- Kortowo - kotłownia
- Leśna 18
- 1 Maja 5
- Mariańska 3
- Mazurska 13
- Mazurska 15
- Mickiewicza 3
- Mickiewicza 5
- Mickiewicza 17
- Nowowiejskiego 3
- Okrzei 25 ab
- Orkana 13
- Partyzantów 5

- Pl. Pułaskiego 3
- Pl. Pułaskiego 4
- Pl. Pułaskiego 5
- Podwale 1
- Skłodowskiej 9/10
- Skłodowskiej 12
- Stare Miasto 2
- Stare Miasto 22
- Stare Miasto 23
- Staszica 14
- Staromiejska 6
- Teatr im. Stefana Jaracza
- Warszawska 111
- Wiaty – Dworzec Zachodni
- Wyzwolenia 30
- Wyzwolenia 32
- Wojska Polskiego - warzelnia
- Zamkowa 5
- Zientary-Malewskiej 21
- Żeromskiego 1
- Żeromskiego 40
- Żołnierska 13
- Zamek
- Kaplica przedpogrzebowa przy Zyndrama z Maszkowic
- Kaplica Jerozolimska
- Kościół Franciszkanów
- Kościół NSPJ
- Kościół w Dajtkach
- Kościół w Gutkowie

Należy przy tym nadmienić, że wiele z powyższych inwestycji stanowiło adaptację zabytków nieużytkowanych, ulegających degradacji, a przeprowadzona rewitalizacja skutkuje ich zachowaniem dla przyszłych pokoleń. Na skutek powyższych działań większość największych problemów olsztyńskich zabytków została rozwiązana. Informację powyższą należy uzupełnić o listę inwestycji w zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, które są obecnie w trakcie realizacji, a ich zakończenie planowane jest w bieżącym roku:

- Bema 2
- Kasprowicza 4ab
- Kajki 4
- Piłsudskiego 5
- park Podzamcze
- zamek Kapituły Warmińskiej
- stajnie i ujeżdżalnia przy ul. Monte-Cassino 2/Kotańskiego
- stajnie przy Pieniężnego – Centrum św. Jakuba
- ujeżdżalnia w koszarach przy ul. Pstrowskiego
- kościół w Gutkowie – strop

II. Dokumentowanie i badanie zasobu zabytkowego na terenie miasta.

Badanie i dokumentowanie zabytków jest podstawowym warunkiem ich trwałego zachowania, a tym samym skutecznej ochrony. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami naukowe badanie i dokumentowanie zabytków zalicza do obowiązków właściciela lub posiadacza zabytku (art. 5 pkt 1. ww. ustawy). W ramach realizacji tego obowiązku, ze środków Gminy Olsztyn wykonane zostały następujące dokumentacje konserwatorskie:

2007

- dokumentacja konserwatorska dla odcinka muru obronnego usytuowanego w obrębie olsztyńskiego amfiteatru;
- badania architektoniczne odcinka muru obronnego usytuowanego w obrębie modernizowanego amfiteatru;
- badań stratygrafii nawarstwień malarskich kamienic mieszkalnych;
- karty ewidencyjne zabytków architektury i budownictwa;
- karty ewidencyjne kapliczek przydrożnych;
- waloryzacja konserwatorska zabytków nieruchomości stanowiących własność gminy Olsztyn;
- opracowanie historyczne dotyczące zabytkowych założeń parkowych;
- konserwatorska inwentaryzacja rysunkowo-pomiarowych stolarek drzwiowych w obiektach zabytkowych;
- studium historyczno-konserwatorskie obejmujące teren dawnego osiedla przy ul. Chopina, Karłowicza, Moniuszki, Reymonta, Słowackiego, Szymanowskiego oraz osiedla przy ul. Fałata, Oficerskiej, Radiowej;
- sondażowe badania archeologiczne przy ul. Nowowiejskiego (dz. nr 10 i 11/1 obr 64);
- badania archeologiczne przy odcinku miejskiego muru obronnego na ul. Kołłątaja za łączną kwotę **209 139 zł.**

2008

- opracowanie programu prac konserwatorskich i restauratorskich, ekspertyzy konstruktorskiej, projektu zagospodarowania terenu oraz kosztorysu dla planowanych prac odcinka miejskiego muru obronnego usytuowanego u zbiegu ulic Okopowej i Kołłątaja;
- badania stratygrafii nawarstwień malarskich w budynkach zabytkowych stanowiących własność Gminy Olsztyn;
- karty ewidencyjne zabytków architektury i budownictwa;
- inwentaryzacje rysunkowo-pomiarowe stolarek drzwiowych w budynkach zabytkowych stanowiących własność gminy Olsztyn;
- badania archeologiczne na terenie Parku Podzamcze za łączną kwotę **94 620 zł.**

2009

- karty ewidencyjne zabytków architektury i budownictwa;
- karty ewidencyjne zabytków ruchomych;
- badania stratygrafii nawarstwień malarskich w budynkach zabytkowych;
- analiza historyczna zabytków techniki usytuowanych na terenie miasta Olsztyn;
- konserwatorskie inwentaryzacje rysunkowo-pomiarowe stolarki drzwiowej w budynkach zabytkowych należących do Gminy Olsztyn;
- programy prac konserwatorskich dla obiektów zabytkowych stanowiących własność Gminy Olsztyn za łączną kwotę **104 161 zł.**

2010

- dokumentacja konserwatorska dla zespołu pokoszarowego przy ul.: Gietkowskiej, Dąbrowskiego, Wojska Polskiego;
 - dokumentacja konserwatorska określająca stan zachowania wraz z opracowaniem programu prac konserwatorskich dla budynków: przy ul. Kasprowicza 4ab i ul. Trackiej 15;
 - program prac konserwatorskich wiat peronowych na dworcu zachodnim w Olsztynie;
 - programy prac konserwatorskich dla kapliczek przydrożnych stanowiących własność Gminy Olsztyn
 - opracowanie informacji historycznych dla obiektów i zespołów zabudowy ujętych w gminnej ewidencji zabytków miasta Olsztyn;
 - konserwatorskie badania stratygrafii nawarstwień malarskich w budynkach zabytkowych;
 - inwentaryzacje rysunkowo-pomiarowe stolarek drzwiowych w budynkach zabytkowych;
 - karty ewidencyjne zabytków architektury i budownictwa;
 - studium historyczno-konserwatorskie dla zabudowy przy ul. Grabowskiego, Grotha, Sawickiej, Tczewskiej
- za łączną kwotę **118 328 zł.**

2011

- studium konserwatorskie dotyczące ekspozycji reliktyw budowli obronnych;
 - badania konserwatorskie stratygrafii nawarstwień malarskich w budynkach zabytkowych stanowiących własność Gminy Olsztyn;
 - inwentaryzacje rysunkowo-pomiarowe stolarek drzwiowych w budynkach zabytkowych;
 - karty ewidencyjne zabytków architektury i budownictwa;
 - badania archeologiczne na terenie Parku Podzamcze
- za łączną kwotę **105 078 zł.**

2012

- badania konserwatorskie stratygrafii nawarstwień malarskich elewacji zabytków modernistycznych;
 - badania składu zapraw próbek z reliktyw architektonicznych odkopanych pod Bramą Górną;
 - opracowania historyczno-konserwatorskie dotyczące wartości odbudowy Starego Miasta i jego dekoracji;
 - dokumentacja konserwatorska dotyczące reliktyw architektonicznych odkrytych podczas badań archeologicznych na pl. Jedności Słowiańskiej przed Bramą Górną;
 - badania archeologiczne na terenie Parku Podzamcze;
 - badania architektoniczne odkrytych reliktyw obwarowań miejskich na terenie Parku Podzamcze;
 - dokumentacja konserwatorska śladów dekoracji ściennych na klatkach schodowych budynków zabytkowych;
 - karty ewidencyjne i adresowe zabytków nieruchomych;
 - inwentaryzacje rysunkowo-pomiarowe stolarki otworowej;
 - program prac konserwatorskich dla odcinków murów obronnych wzdłuż al. Gelsenkirchen
- za łączną kwotę **185 829 zł.**

2013

- badania dendrochronologiczne stropu w kościele p.w. św. Wawrzyńca;
 - badania architektoniczne (międzymurze zamku, budynek nr 25 w kompleksie dawnych koszar przy ul. Pstrowskiego 3, budynku przy ul. Kasprowicza 4 ab i 6);
-
- inwentaryzacja więźby w budynku nr 25 w kompleksie dawnych koszar przy ul. Pstrowskiego 3;
 - opinie konserwatorskie do badań archeologicznych i architektonicznych w Parku Podzamcze i przed Bramą Górną
- za łączną kwotę **51 817 zł**

III. Poprawa stanu obszarów historycznych oraz nadanie wyższego standardu przestrzeniom publicznym miasta.

W ramach tego priorytetu realizowane były działania skutkujące bezpośrednio poprawą stanu zachowania obiektów zabytkowych, zabezpieczeniem i utrwaleniem substancji zabytku oraz zahamowaniem procesów jego destrukcji w obiektach oraz na obszarach stanowiących własność Gminy Olsztyn.

W okresie którego dotyczy niniejsze sprawozdanie wykonano następujące prace:

2007

- prace remontowo-konserwatorskie wyposażenia na zabytkowych cmentarzy w Olsztynie: cmentarz św. Jakuba przy al. Wojska Polskiego oraz dawny cmentarz parafialny na Dajtkach przy ul. Sielskiej;
 - prace konserwatorskie figury Chrystusa „Idź za mną”, usytuowanej przy ul. Jagiellończyka;
 - prac zabezpieczające budynek dworu w Tracku
- za łączną kwotę **110 800 zł**

2008

- prace remontowo-konserwatorskie nagrobków zabytkowego cmentarza św. Jakuba przy al. Wojska Polskiego;
 - prace konserwatorskie fragmentu miejskiego muru obronnego usytuowanego w amfiteatrze;
- za łączną kwotę **98 005,54 zł**

2009

- prace remontowo-konserwatorskie nagrobków cmentarzy zabytkowych w Olsztynie - **30 768 zł**

2010

- prace remontowo-konserwatorskie przy nagrobkach i krzyżach stanowiących wyposażenie zabytkowego cmentarza św. Józefa;
 - prac konserwatorskich pomnika „Wyzwolenia Ziemi Warmińsko-Mazurskiej” Xawerego Dunikowskiego
- za łączną kwotę **141 000 zł**

2011

- prace konserwatorskie kapliczek przydrożnych stanowiących własność Gminy Olsztyn;
 - prace konserwatorsko-remontowe zabytkowego wyposażenia na cmentarzu św. Józefa
- za łączną kwotę **84 800 zł**

2012

- prace konserwatorskie kapliczek przydrożnych stanowiących własność Gminy Olsztyn;
 - prace konserwatorsko-remontowe zabytkowego wyposażenia na cmentarzu św. Józefa
- za łączną kwotę **60 670 zł**

2013

- prace zabezpieczające detal architektoniczny budynku przy ul. Mickiewicza 27;
 - prace konserwatorsko-restauratorskie przy pomniku poległych podczas I wojny światowej na zabytkowym cmentarzu na osiedlu Dajtki;
 - prace konserwatorsko-remontowe zabytkowego wyposażenia na cmentarzu św. Jakuba;
 - prace konserwatorskie polegające na konserwacji i zabezpieczeniu relikwii architektonicznych przedbramia odkrytych przed Bramą Górną
- za łączną kwotę **106 800 zł**

IV. Praktyczne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego dla wykreowania produktu turystycznego.

Najcenniejsze zabytki Olsztyna (Zamek Kapituły Warmińskiej, Brama Górna, Katedra św. Jakuba, Stary Ratusz) oprócz tego, że przyczyniają się do promocji miasta stanowią główne punkty szlaków turystyczno-kulturowych:

- Stowarzyszenie „Europejski Szlak Gotyku Ceglanego” do którego miasto Olsztyn przystąpiło w 2008 r. na podstawie Uchwały Rady Miasta Olsztyn Nr XXVII/327/08 z 25.06.2008 r. Wcześniej Olsztyn uczestniczył w projekcie pod tą samą nazwą, wykorzystując do promocji miasta następujące obiekty gotyku ceglanego: Brama Górna, Katedra św. Jakuba, Zamek, Stary Ratusz. Stowarzyszenie rozwija następujące działania:

- rozwój strony internetowej www.eurob.org – prowadzonej w języku niemieckim, angielskim i polskim – daje możliwość umieszczania informacji i ciekawostek o poszczególnych obiektach, o ważnych wydarzeniach kulturalnych w mieście, inne informacje mogące zainteresować turystów, propozycje wycieczek jedno - i kilkudniowych pomiędzy miastami i obiektami na szlaku,

- rozpowszechnianie wydawnictw promocyjnych – broszury i foldery informacyjne (dostępne również na stronie internetowej szlaku), wydano foldery informacyjne o miastach uczestniczących w stowarzyszeniu, o podróżach wśród miast szlaku. W Olsztynie foldery dostępne są w Wydziale Promocji, w Informacji Turystycznej oraz w obiektach noclegowych,

- umieszczanie na obiektach gotyckich tablic informacyjnych z logo Stowarzyszenia i informacjami o danym zabytku,

- udział w projekcie AGORA 2.0 „Turystyka dziedzictwa dla wzrostu tożsamości Regionu Morza Bałtyckiego”

- Stowarzyszenie Gmin Polskie Zamki Gotyckie – ma na celu współpracę gmin na terenie których znajdują się gotyckie zamki, w zakresie promocji tych zabytków. Dotychczas podjęte działania to m.in.:

- stworzony został szlak turystyczny obejmujący zamki w miejscowościach: Bytów, Człuchów, Dzierzgoń, Skarszewy, Prabuty, Malbork, Sztum, Gniew, Kwidzyn, Nowe, Ostróda, Nidzica, Olsztyn, Lidzbark Warmiński, Kętrzyn, Ryn

- zespół zamków gotyckich promowany jest jako wysokiej klasy atrakcja turystyczna Polski;

- gromadzone i udostępniane są informacje turystyczne o gminach - członkach Stowarzyszenia;

- wspierane i wykorzystywane są inicjatyw lokalnych w zakresie turystyki i dziedzin życia z nią związanych;

- udział w projekcie „Prezentacja szlaku zamków i muzeów, atrakcji kulturowo - historycznych regionu Morza Bałtyckiego”; polegającym na wykreowaniu wspólnego szlaku, łączącego zamki i muzea na terenie transgranicznym 3 państw - Polski, Rosji - Obwodu Kaliningradzkiego, Litwy.

- Szlak Kopernikowski wykorzystuje miejsca związane z pobytem i pracą [Mikołaja Kopernika](#). Rozpoczyna się przy Bramie Górnej w [Olsztynie](#), skąd biegnie przez tereny [województwa warmińsko-mazurskiego](#), [pomorskiego](#) oraz [kujawsko-pomorskiego](#) ku [Toruniowi](#).

- W 2006 r. został otwarty szlak Camino Polaco - Droga Polska – jeden ze szlaków w ramach [dróg św. Jakuba](#). Szlak prowadzi m.in. przez Olsztyn i Toruń do [Słubic](#) na granicy z

Niemcami, gdzie łączy się z innymi trasami umożliwiającymi przejście do [Santiago de Compostela](#). W Olsztynie szlak wiedzie z katedry św. Jakuba, a jego oznakowanie stanowi [muszla św. Jakuba](#) – atrybut patrona Olsztyna i jednocześnie element olsztyńskiej flagi.

V. Popularyzacja i edukacja w zakresie ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym.

W ramach popularyzowania zagadnień związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego oraz upowszechniania wiedzy o zabytkach oraz ich znaczeniu dla historii i kultury Samorząd Miasta współpracuje z organizacjami działającymi na rzecz pożytku publicznego. Obszary współpracy określane są corocznie w uchwalanym przez Radę Miasta *Programie współpracy miasta Olsztyna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami uprawnionymi ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Współpraca ta opiera się na udzielaniu dofinansowania na projekty dotyczące powyższych zagadnień. Poza działaniami typowo edukacyjnymi (konkursy, seminaria, publikacje), dofinansowane są też prace związane z konserwacją materiałów archiwalnych i starodruków ze zbiorów historycznych znajdujących się na terenie Olsztyna.

W okresie, którego dotyczy niniejsze sprawozdanie zrealizowane zostały następujące projekty:

2007 r.

747 zł - Stowarzyszenie Oświatowo – Edukacyjne „Przyjaciele nauki na Warmii” LOG-WARM - Przeprowadzenie konkursu wiedzy o Olsztynie dla uczniów szkół gimnazjalnych pn. „Znam moje miasto” (6 edycja);

4 253 zł - Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, Oddział Warmińsko-Mazurski - Kontynuacja publikacji – rocznik „Biuletyn Oddziału Warmińsko-Mazurskiego Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków” zeszyt 5 rok 2007;

50 500 zł - Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum” - Konserwacja dwóch starodruków autorstwa kardynała Stanisława Hozjusza oraz konserwacja starodruku DP295 i ich digitalizacja;

45 000 zł – Archiwum Archidiecezji Warmińskiej - Konserwacja 13 ksiąg „Acta Capitularia” Warmińskiej Kapituły katedralnej (XIV-XVII w.);

8 000 zł - Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie – konserwacja starego druku należącego do zbiorów Biblioteki Muzeum Warmii i Mazur pn. „Dzieje w koronie polskiej za Zygmunta Augusta ...”

2008 r.

2 660 zł – Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie - Organizacja przedsięwzięcia pn. „Niedziela w muzeum” w Muzeum Warmii i Mazur;

1 840 zł - Stowarzyszenie Oświatowo – Edukacyjne „Przyjaciele nauki na Warmii” LOG-WARM - Przeprowadzenie konkursu wiedzy o Olsztynie dla uczniów szkół gimnazjalnych pn. „Znam moje miasto” (7 edycja);

56 000 zł - Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum” - Konserwacja trzech starodruków o sygnaturach Sd, Sd 717, Sd 820 ze zbiorów Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum”;

44 000 zł – Archiwum Archidiecezji Warmińskiej - Konserwacja 5 ksiąg „*Acta Capitularia*” Warmińskiej Kapituły katedralnej (XVII-XVIII w.), ze zbiorów Archiwum Archidiecezji Warmińskiej.

2009 r.

2 000 zł - Stowarzyszenie Oświatowo-Edukacyjne „Przyjaciele Nauki na Warmii” LOG-WARM, Konkurs wiedzy o Olsztynie dla uczniów szkół gimnazjalnych pn. „*Znam moje miasto*” (8 edycja)

3 000 zł - Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum”, organizacja konferencji naukowej pn. Zabytkowy księgozbiór Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum”

50 000 zł - Archiwum Archidiecezji Warmińskiej, Konserwacja 5 ksiąg *Acta Capitularia* (XVIII w.)

30 000 zł - Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej "Hosianum", Konserwacja dwóch starodruków (sygnatury: SD 545, nr II-3083).

20 000 zł- Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Warmii i Mazur, Konserwacja atlasu z 1 poł. XVII w.

2010 r.

1 000 zł - Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, Oddział Warmińsko-Mazurski, kontynuacja publikacji – rocznik „*Biuletyn Oddziału Warmińsko-Mazurskiego Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków*”, zeszyt 8 2010 r.;

2 000 zł - Stowarzyszenie Wspólnota Kulturowa „BORUSSIA”, Przygotowanie wystawy, konferencji „*Czy nasza kamienica może być ładna?*”;

2 000 zł - Stowarzyszenie Oświatowo – Edukacyjne „*Przyjaciele nauki na Warmii*” LOG-WARM, Przeprowadzenie konkursu wiedzy o Olsztynie dla uczniów szkół gimnazjalnych pn. „*Znam moje miasto*” (edycja 9);

13 000 zł - Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Warmii i Mazur, Konserwacja dwóch części starego druku „*Stare i Nowe Prusy*” Ch. Hartknocha z 1684 r. należącego do zbiorów Biblioteki Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie;

17 000 zł - Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum”, Konserwacja starodruku z XVII w. o sygnaturze Db 49;

20 000 zł - Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie, Konserwacja profilaktyczno-zachowawcza 33 jednostek archiwalnych z zespołu *Acta Capitularia* Warmińskiej Kapituły Katedralnej (2 poł. XVIII w. i 1 poł. XIX).

2011 r.

22 000 zł - Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie, Naprawa i konserwacja 6 ksiąg metrykalnych z Sętała, Dywit i Ornety (2 poł. XVIII w. i 1 poł. XIX);

17 000 zł - Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum”, Pełna konserwacja starodruku z XVII w. - Db 64 - Statuty i konstytucje Królestwa Polskiego;

11 000 zł - Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Warmii i Mazur, Pełna konserwacja 29 numerów czasopisma „*Journal des Luxus und der Moden*” wydawanego w Weimarze w latach 1786 – 1827;

3 000 zł - Stowarzyszenie Oświatowo – Edukacyjne „*Przyjaciele nauki na Warmii*” LOG-WARM, Przeprowadzenie konkursu wiedzy o Olsztynie dla uczniów szkół gimnazjalnych pn. „*Znam moje miasto*” (edycja 10);

2012 r.

12 000 zł - Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie, Naprawa i konserwacja 13 jednostek (7 – konserwacja pełna, 6 – konserwacja zapobiegawcza);

12 000 zł - Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum”, Pełna konserwacja starodruku z XVII w. - W 50- Życiorys kardynała Stanisława Hozjusza;

6 000 zł - Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Warmii i Mazur, Konserwacja starodruku z 1794 r. „Nauka o prawach dla obywateli państw pruskich. Z niemieckiego na polski przełożona”;

2 000 zł - Stowarzyszenie Oświatowo – Edukacyjne „Przyjaciele nauki na Warmii” LOG-WARM, Przeprowadzenie konkursu wiedzy o Olsztynie dla uczniów szkół gimnazjalnych pn. „Znam moje miasto” (edycja 11);

1 200 zł – Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Warmińsko –Mazurski, Rozbudowa internetowego portalu o zabytkach, historii i dziedzictwie kulturowym Olsztyna www.atrakcje.olsztyn.pl jako narzędzie promocji i edukacji mieszkańców Olsztyna w zakresie historii i ochrony zabytków;

500 zł - Stowarzyszenie „Moje Miejsce”, Spacer po Olsztynie „Śladami Balbiny.”

2013 r.

12 000 zł - Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie, Prace konserwatorskie 22 jednostek archiwalnych z zespołu „*Temporalia, świecki zarząd biskupstwa, sprawy mieszane, dotyczące władz kościelnych i świeckich*”;

18 000 zł - Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum”, Pełna konserwacja starodruku Sd 724 z pocz. XVI w. oraz Profilaktyczno-zachowawcza konserwacja 5 starych druków z XVII w.;

4 000 zł - Stowarzyszenie Oświatowo – Edukacyjne „Przyjaciele nauki na Warmii” LOG-WARM, Przeprowadzenie konkursu wiedzy o Olsztynie dla uczniów szkół gimnazjalnych pn. „Znam moje miasto” (edycja 12);

2 000 zł – Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Warmińsko –Mazurski, Rozbudowa internetowego portalu o zabytkach, historii i dziedzictwie kulturowym Olsztyna www.atrakcje.olsztyn.pl jako narzędzie promocji i edukacji mieszkańców Olsztyna w zakresie historii i ochrony zabytków;

2 500 zł - Stowarzyszenie „Nasze Gady”, „E-archeologia” przewodnik turystyki archeologicznej po Olsztynie.

PODSUMOWANIE

Podsumowując należy stwierdzić, że priorytety określone w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Miasta Olsztyna na lata 2007- 2010 były realizowane wszechstronnie przez różnorodne i komplementarne zadania, które w całości prowadziły do osiągnięcia założonego celu. Zadania te obejmowały zarówno działania bezpośrednio wpływające na poprawę stanu zachowania olsztyńskich zabytków, choć tych wciąż jest za mało w stosunku do stwierdzonych potrzeb, jak i projekty, upowszechniające i promujące lokalne dziedzictwo kulturowe oraz zwiększające świadomość społeczną w zakresie potrzeby jego zachowania. Aby osiągnąć wymierne i trwałe efekty podobne działania powinny być kontynuowane w kolejnych latach, co przyczynić się może do zwiększenia jego atrakcyjności turystycznej oraz do budowania silnej tożsamości lokalnej jego mieszkańców.

